

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 50

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco, Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver,

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, APRIL 27, 1981

VOL. LXXXIII

NOV GROB

Ann Kozan

V četrtek, 23. aprila, je na posledicah srčne kapi na svojem domu umrla Ann Kozan iz Fort Pierce, Fla., rojena Gorjanc v Sloveniji, vdova po leta 1977 umrlem možu Josephu, mati Harolda Supank (Fort Pierce, Fla.), mačeha Roberta in Normana Kozan, 5-krat stara mati. Njen prvi mož, Gus Supank, je umrl leta 1974. Pogreb je bil v soboto, 25. aprila, v Fort Pierce-u.

Član politbiroja ZSSR Mihail Suslov obiskal Varšavo; ni uspel

VARSAVA, Polj. — Vodilni ideolog v sovjetskem vodstvu, 78 let stari član politbiroja Mihail Suslov, je bil v Poljski na obisku, ki je trajal samo en dan. Suslov je imel sestanek, ki so se ga udeležili vsi člani politbiroja in sekretariata poljske komunistične partije.

Analitiki, ki poznajo razmere v poljski partiji, sklepajo po uradnem komunicanju, objavljenem ob Suslovem odhodu, da so Poljaki zavzeli enotno stališče in branili svoj program reform v državi in še posebej v komunistični partiji. Dvoma ni, da je Suslov zahteval od poljskega vodstva, naj napravi red in ne nadaljuje s svojo politiko popuščanja pred zahtevami delavcev in drugih oporečnih skupin.

Iz komuniciranja je razvidno, da so poljski voditelji prepričani o tem, da se mora nadaljevati reforma političnega in gospodarskega sistema v državi. V soboto so se začela nova pogajanja z delavsko organizacijo Solidarnost, v sredo pa bo seja centralnega komiteja partije, na kateri bodo obravnavali predloge, ki predvidevajo obsežne spremembe v smeri liberalizacije oz. demokratizacije.

Stališče poljskega vodstva je, da ne sme nasprotovati željam poljskega naroda. Le preko reform bo mogoče obvladati trenutne politične in gospodarske težave. Samo na ta način si bo partija pridobila zaupanje Poljakov.

Najnovejši dogodki kažejo, da je vedno močnejši pritisk za obsežne reforme v vrstah komunistov samih. Na Češko-slovaškem pred 12 leti se je pritisk za reforme pojavil najprej v partijskem vodstvu, šele kasneje je zajel širše ljudske množice. Na Poljskem je bilo prav obratno. Pritisk za reforme se je začel med delayci, šele v zadnjih mesecih je zajel pretežni del partije.

Poljski tisk je objavil podatke o članstvu partije. Zanimivo tu je podatek, da je 216.000 članov zapustilo partijo od 30. septembra lani. Od teh jih je 166.000 zapustilo partijo na lastno pest, 71.000 jih je pa bilo izključenih. Med slednjimi je bilo več visokih funkcionarjev.

Če še niste naročnik Ameriške Domovine, postanite še danes!

Protestantska skupina bo sprejela boj z IRA v Severni Irski

BELFAST, Sev. Ir. — Vodstvo Irske republikanske vojske (IRA) je izjavilo, da bo začelo z obsežno ofenzivo, ako bo umrl zaprt član IRA in angleškega parlamenta Bobby Sands. Sands je blizu smrti zaradi gladovne stavke, ki traja skoraj dva meseca.

Tudi protestanti v Severni Irski imajo svoje oborožene, nezakonite organizacije. Največja le-teh je Ulsterska obrambna zveza (UDA), katera ima več tisoč oboroženih članov. Predstavnik UDA Sammy Duddy je povedal novinarjem, da je več kot 50.000 oboroženih protestantov pripravljenih sodelovati v bojih zoper člane IRA.

Ako bo Sands res umrl, je rekel Duddy, bodo v Severni Irski na pragu državljanske vojne. Poznavalci političnih razmer v tej pokrajini so Duddyju verjeli, ker vedo, da je njegova UDA odgovorna za več atentatov na vodilne osebe IRA. Duddy sam je že preživel dva poskusa IRA, da bi ga ubili.

V svoj izjavi je Duddy kritiziral angleške vojaške enote v Severni Irski, da kljub obsežnim izgredom v prošlem tednu, niso niti enkrat streljali na katoliške demonstrante. Zadnji čas so Angleži postali pasivni opazovalci dogodkov in nočejo obračunavati z izredniki. Ako tega ne bodo storili Angleži, ako ne bodo napravili red, je izjavil Duddy, bomo to storili mi, protestanti.

Duddy je povedal, da so enote UDA in drugih protestantovskih oboroženih organizacij v stanju pripravljenosti.

Včeraj se je v Belfastu udeležilo pohoda v podporo Sandsu več kot 30.000 katoličanov. Demonstracija je bila mirne narave, na cesti ni bilo videti policistov ali angleških vojakov.

Poravnajte naročnino pravočasno!

CLEVELAND, O. — Na nekem seminarju je vodilni slovenski partijski prvak in ideolog Franc Šetinc govoril o vlogi slovenske Cerkve v družbi. Seminarja so se udeležili "družbeno-politični delavci". En dan seminarja so posvetili razpravi "o odnosih med religijo in družbo ter posebej tudi o odnosih med rimsko-katoliško Cerkvijo in s a m o u p r a v n o skupnostjo", kakor je poročal novinar Janez Kovačič v "Delu" z dne 18. aprila.

Glavno besedo v tej razpravi je imel Franc Šetinc. Po Šetincem mnenju režimu ni treba spremeniti sedanjega odnosa do Cerkve in vere. Tudi ni povoda, da bi gledali drugače na klerikalizem ali sektaštvo. Šetinc je govoril o spremembah v rimsko-katoliški Cerkvi. Jasno je bilo, da je imel Šetinc v mislih prihod papeža Janeza Pavla II. in dokaj trdnjše

Zadnje vesti

• Pariz, Fr. — Včeraj so bile volitve za predsednika Francije. Tekmovalo je več kandidatov, zmagala pa sedanjí predsednik Valéry Giscard d'Estaing, ki je dobil 28 odstotkov vseh oddanih glasov, in socialist Georges Mitterrand, ki je prejel 26 odstotkov. V nedeljo, 10. maja, bodo nove volitve, na katerih bosta tekmovala samo Giscard in Mitterrand. Pred 7 leti — predsedniška mandatna doba na Francoskem je namreč 7 let —, sta tudi tekmovala Giscard in Mitterrand. Takrat je zmagal Giscard. Komunistični kandidat na večerajšnjih volitvah je bil Georges Marchais, ki je prejel samo 15,3 odstotka glasov, kar je najslabši rezultat na splošnih volitvah za komunistično stranko v zadnjih 45 letih. Prevladuje mnenje, da bo Marchais kmalu odstranjen.

• London, Vel. Brit. — Najhujši snežni viharji v tem stoletju so zajeli Veliko Britanijo v zadnjih dneh. Mnoge ceste so neprevozne, snežni zameti na nekaterih krajih so do dva metra in več. Več tisoč stanovanj je brez elektrike, najmanj 7 ljudi pa pogrešajo. Tudi v Franciji je padel sneg.

• Washington, D.C. — Načelnik FBI William Webster je rekel včeraj, da ni nobenih dokazov o tem, da bi Sovjetska zveza podpirala terorizem v ZDA. Webster je prižgal, da delujejo v ZDA razne teroristične skupine, ki izhajajo iz vrst držav, ki so pod sovjetsko kontrolo, kakor npr. Hrvaška, ti pa niso povezane s Sovjetijo. Hrvaška oziroma SFRJ seveda še ni pod sovjetsko kontrolo.

• Bejrut, Lib. — Izraelska letala so bombardirala oporišča Palestincev, sirijska letala so pa obstreljevala položaje, ki jih držijo kristjanski miličniki v Libanonu. V letalskem dvoboju med lovci Izraela in Sirije, so Izraelci sestrelili sirijsko letalo tipa Mig-25. Oba pilota v sirijskem letalu sta bila ubita.

Franc Šetinc govoril o slovenski Cerkvi

stališče napram komunističnim državam, ki ga zavzema Cerkve. (O teh in drugih zadevah v zvezi z delovanjem Cerkve na Slovenskem je zelo obširno govoril Mitja Ribičič. O tem govoru bom poročal kasneje. Ur.)

Šetinc je rekel, da "tudi če bi se danes del cerkvene hierarhije odločil za politiko klerikalne konfrontacije, to ne bi smelo vplivati na splošno politiko do r i m s k o - k a t o l i š k e Cerkve, predvsem pa ne na odnos do vernikov kot samoupravljalcev."

Kaj želijo v slovenski Cerkvi? Šetinc pravi: "V Cerkvi so se sicer v zadnjem času pojavila mnenja, da je treba pozabiti na vlogo Cerkve med NOB, da naj bi bila Cerkve bolj (!) prisotna v programih RTV, šolah itd." Vsaj po Kovačičevem poročilu v Delu, Šetinc ni analiziral, zakaj so se te zahteve pojavile, dal pa je vedeti, da so režimu še

Iz New Yorka

Slovenski rojaki v New Yorku praznujejo v soboto, dne 2. maja, 65-letnico cerkve sv. Cirila. V New Yorku ni veliko slovenskih domov in dvoran, zato je cerkev sv. Cirila obenem versko in družabno središče slovenskih Amerikancev iz mesta in okolice.

V uvodu v knjižici, ki so jo tiskali ob tej priložnosti, je župnik napisal, da je ohranitev te slovenske postojanke v New Yorku važna. New York ima namreč v zgodovini slovenskega vseljevanja in v ameriški zgodovini in sedanjosti poseben pomen.

Slovenski rojaki so povabili na proslavo Fante na vasi iz Clevelanda in tako znova povežali našo slovensko skupnost. Zelim jim mnogo uspeha!

Konservativec zmagal na posebnih volitvah za mesto kongresnika

BENTON HARBOR, Mich. — Ker je predsednik Ronald Reagan imenoval kongresnika Davida Stockmana za načelnika zveznega proračuna, je moral Stockman zapustiti zvezni kongres. Na posebnih volitvah v četrtem kongresnem okrožju v Michiganu, je s tričetrtinsko večino zmagal 29 let stari konservativni republikanec Mark Siljander.

Do volitev je bil Siljander poslanec v michiganski zakonodaji, po svoji zmagi je rekel, da smatra izid volitev za dokaz, kako močno podpirajo volivci predsednika Reagana in njegovo gospodarsko politiko.

• Miami, Fla. — V zadnjih dneh sta bila dva atentata na vodilne osebe v kubanski nasebini v tem mestu. Pretekli torek je neznanec ustrelil in ranil radijskega napovedovalca in odvetnika Luisa Fernandez Caubi, pretekli četrtek je pa bil ubit kandidat za mesto župana, 71-letni Alberto Sarmiento.

vedno nesprejemljive.

"Vse te zahteve, ki so rezultat nekaterih spremenjnih odnosov znotraj rimske-katoliške Cerkve, po svoje omejuje tudi odnos Vatikana do Jugoslavije. Ti odnosi so dobri in tudi v Vatikanu so že velikokrat povedali, da bi kakršnakoli sprememba v Jugoslaviji spremenila tudi razmerje sil v Evropi in v svetu."

Mitja Ribičič je bil istega mnenja in jasno je, da ta dva slovenska politična veljaka izražata trenutno uradno linijo partijskega vodstva. Po vsej verjetnosti na podlagi pretresljivih za režimske voditelje dogodkov na Kosovu, nočejo v Sloveniji povzročiti krize s Cerkvijo, s tem pa seveda z verniki, ki jih po vseh dokazih ni malo. Zato sta Šetinc in Ribičič poudarila, da je Cerkve res ločena od države, da pa Cerkve in njeni verniki niso izločeni iz družbe.

REAGAN UKINIL PREPOVED IZVOZA ŽITARIC V ZSSR; ALEXANDER HAIG PROTI

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Ronald Reagan je po dolgem odlašanju končno izpolnil svojo predvolilno obljubo ameriškim farmerjem in ukinil prepoved izvoza žitaric v Sovjetsko zvezo, ki ga je bil odredil pred 15 meseci predsednik Jimmy Carter. Carter je ukrepal po sovjetski zasedbi Afganistana in takrat dejal, da prepovedi ne bo ukinil, dokler bodo sovjetski vojaki v Afganistanu.

Predstavnik Bele hiše so priznali, da ZSSR ni nič obljubila v zvezi z Afganistanom ali Poljsko, da bi Reagan ukinil prepoved. Reagan je rekel, da se je odločil sam in pripomnil, naj Sovjeti ne razumejo napačno njegovega ukrepa. ZDA se vedno nasprotujejo sovjetskemu vmešavanju v Afganistan in druge države po svetu, je povedal predsednik, ki je bil prvič po atentatu v svoji pisarni v Beli hiši.

Reagan je utemeljil svojo odločitev s tem, da prepoved dejansko ni bila učinkovita in torej ni dosti škodovala SZ, škodovala je predvsem ameriškim farmerjem. Kongresniki, ki zastopajo rodovitne zvezne države in predstavniki ameriških farmerskih organizacij, so močno pohvalili Reagana, ko so izvedeli za njegov ukrep.

Kljub temu, da je sovjetska poročevalna agencija Tass pisala o prepovedi, da ni prizadela ZSSR, komaj dve uri po objavi Reaganove odločitve so bili v tajništvu za kmetijstvo predstavniki sovjetskega veleposlaništva v tem mestu. Zanimali so se za možnosti v zvezi z nakupovanjem ameriških žitaric.

Kot kaže, je Reaganov ukrep brezgोजen. Sovjetska zveza bo namreč lahko kupovala tisto količino žitaric, ki si jo bo želela nabaviti. Znano pa je, da so Sovjeti že ku-

pili v drugih zahodnih državah precej žitaric in da letos ne bodo pripravljeni kupovati dosti več.

Haigovo stališče

Državni tajnik Alexander M. Haig je bil tista oseba v Reaganovi administraciji, ki je najbolj vneto nasprotovala ukinitvi prepovedi. Boril se je prav do zadnjega trenutka, pravijo dobro obveščeni viri v Beli hiši, po Reaganovi odločitvi pa je dejal, da jo bo podprl in celo zagovarjal.

V govoru pred uredniki ameriških časopisov je pa Haig kritiziral Sovjetsko zvezo in trdil, da le-ta podpira mednarodni terorizem. ZSSR je tisti dejavnik, ki najbolj ogroža mir na svetu, je povedal Haig, dolžnost ZDA je pa nasprotovati sovjetskimi aktivnostim v prid mednarodnega komunizma, kjer koli se povaljajo. ZDA tudi ne bodo priznale veljavnosti sovjetske zasedbe drugih držav.

Analitiki političnih razmer v Washingtonu menijo, da je Haigov položaj v Reaganovi vladi postal še kočljivejši, kot je bil. Zopet je predsednik Haigu obrnil hrbet glede pomembnega vprašanja na področju zunanjih zadev. Zato sklepajo nekateri, da bo Haig prvi član kabineta, ki bo zapustil vlado.

Iransko-iraška vojna že v osmem mesecu; v Libanonu spopadi

BEJRUT, Lib. — Vojaški komunicirajo, ki jih objavljajo zadnje dni v Teheranu, govorijo o precejšnjih zmagah iranskih vojakov nad iraškimi enotami. V neki bitki so Iranci baje ubili 300 Irčanov, 380 jih pa ujeli.

Na iraški strani pa objavljajo poročila, v katerih trdijo, da so iraški vojaki odbili iranski napad v zahodnem delu Irana. Radio Bagdad je poročal, da je v tej bitki padlo 229 Irancev, 27 jih je bilo ujetih. Med drugim so Iranci sestrelili oborožen helikopter iranskih letalskih sil.

Doslej so vsi poskusi posredovalcev, doseči premirje med Iranom in Irakom ostali brez najmanjšega uspeha.

V Libanonu se potekajo spopadi med kristjanskimi miličniki in sirijskimi vojniki ter drugimi muslimanskimi skupinami. Najbolj aktivni v teh spopadih so topničarji. Kot kaže, se položaj v Libanonu razvija v pravo državljansko vojno, v kateri so na eni strani kristjani, ki jih podpira Izrael, na drugi strani so pa muslimani, ki jih podpirajo predvsem Sirija in radikalnejše arabske države.

Najbolj prizadeti sta mesti Bejrut in Zahle.

Osrednja libanonska vlada in predsednik države Elias Sarkis sta nemočna.

Iz Clevelanda in okolice

Včerajšnje prireditve — Včeraj je bilo v širšem Clevelandu več koncertov in drugih prireditev. Sobotni družabni večer Tabora v Slovenskem domu na Holmes Ave. je lepo uspel, včeraj je bil koncert Mladih harmonikarjev pri Sv. Vidu zelo dober, Slovanov koncert v SDD na Recher Ave. pa je bil res odličen.

Louis Oblak počaščen — Včeraj se je v Baragovem domu na St. Clair Ave. zbralo od 60 do 70 gostov, da bi dali zavednemu slovenskemu društvenemu delavcu, g. Louisu Oblaku, res zaslužen priznanje. G. Oblak je pred kratkim praznoval svoj 81. rojstni dan, srečanje je bilo nadvse ganljivo.

Seja preložena — Napovedane redne seje odbora Slovenske pristave, ki naj bi bila danes, ne bo! Seja odbora bo v ponedeljek, 4. maja, ob 7.30 zvečer.

Zelo važen sestanek — Koncem tega tedna se bo v Clevelandu mudil p. Atanazij Lovrenčič iz Lemonta, ki je novi vicepostulator za zadevo, da škof. Martin Slomšek dobi svetniško priznanje. Na sestanku v nedeljo, 3. maja, bo p. Atanazij poročal o stanju te slovenske želje. Sestanek bo pri Mariji Vnebovzeti, v kafeteriji, ob 5. popoldne. Vsi prijatelji in sodelavci Slomškovega krožka so lepo vabljeni, da se spoznajo s p. Atanazijem.

Popravek — Pogrebni zavod nam je sporočil napačno ime hčerke pok. Jožeta Lebn. G. Leben je bil oče ge. Silvije Lončar. Za neljubo napako se opravičujemo.

Dick Russ v Lourdes — Lokalna TV postaja 8 je poslala napovedovalca Dicka Russa, ki je slovenskega rodu, v Lourdes. Ta teden bo g. Russ poročal o tem potovanju ob 6. in 11. zvečer.

Materinska proslava — Slovenska šola pri Sv. Vidu bo priredila v nedeljo, 10. maja, ob treh popoldne v farni dvorani Materinsko proslavo. Učenci bodo uprizorili spevoigro "Kresniček". Vstopnice so že na razpolago pri članih odbora staršev. Vsi vljudno vabljeni!

Požar na St. Clairju — Danes zjutraj je požar zajel stavbo na severni strani St. Clair Ave., blizu E. 72 St. Nekaj časa je bil St. Clair zaprt za promet. Videti je bilo veliko dima.

Voinovich o mestnem svetu — V intervjuju na postaji WEWS 5 preteklo soboto zvečer je župan George V. Voinovich podprl predlog, naj bi zmanjšali število članov mestnega sveta. Sedaj jih je 33, predlog predvideva, naj bi jih bilo 21. Voinovich meni, naj bi jih bilo samo 9 ali 14.

VREME

Spremenljivo oblačno in toplo danes z najvišjo temperaturo okoli 70 F. Pretežno sončno jutri in precej toplejši. Najvišja temperatura okoli 78 F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROCNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven
Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

88

No. 50 Monday, April 27, 1981

Z orožjem kupljeno zaveznitvo

V ostri oboroževalni tekmi med Ameriko in Sovjetsko zvezo, razvijajoči se že vsa povojna leta in dosegaajo ogromne izdatke zlasti zavoljo vedno novih izboljšav raznih vrst konvencionalnega orožja, se obe strani ozirata po "zaveznikih", ki bi jih bilo mogoče pridobiti z dobavljanjem modernega orožja. Na ta način bi postali ti zavezniki opora in pomoč v svet obsegajoči drami za vodilno in odločilno vlogo pri vladanju in obvladovanju ljudstev na tej naši zemlji.

Reče se lahko, da je v zadnjem času v Ameriki razpoloženje ljudstva, kakor tudi in zlasti vladnih krogov, naklonjeno zviševanju izdatkov za vojsko, pa istočasno nič manj za kupovanje držav z dobavo orožja. Ta koncept ameriške globalne politike gre naravnost idealno v račun znanemu, militaristično-industrijskemu kompleksu, pred katerim je že pred več kot 20 leti javno svaril ob koncu svojega predsedništva Dwight Eisenhower. Če kdo, je on poznal vpliv in moč tega več ali manj tihega sodelovanja med vojaškimi vrhovi in industrijskim kapitalom, ki izdeluje orožje. Zdi se, da je Amerika pozabila na Eisenhowerjeva priporočila, naj ljudstvo skrbno nadzira načrte tega kompleksa; kajti mnoga znamenja kažejo, da se je vsedel za vodilno kolo in začel usmerjati ameriško gospodarsko, socialno in svetovno politično linijo.

Ta linija ima zelo malo ali nič opravka z načrti strogo vojaškega, strateškega značaja. Nagibi za dobavljanje orožja so, kot ugotavlja kolumnistka časopisa The New York Times, Flora Lewis, povsem politični in industrijski, ne vojaški. Seveda tako politiko vojaški krogi radi vidijo in jo podpirajo, ker jim dobavljanje orožja v gotovo državo nudi priliko, da pošljejo tja tudi moštvo za treniranje domačinov, vzdrževanje orožja in uporabo nadomestnih delov. Na ta način dobijo nekaj vpogleda v vojaško stanje dotične dežele. Kljub temu Flora Lewis — po naših mislih pravilno — ugotovi, da "podatek, da se naši prijatelji kupujejo z orožjem, pomeni sramotno revščino idej v mednarodnih odnosih".

Komaj minule zle posledice te vrste odnosov so jasno pokazale, da je razmerje, zgrajeno na orožju tudi zelo neuspešno, če ne naravnost nevarno. Dogodki zadnjih let v Iranu so potrdilo za pravilnost take presoje. Rajnki perzijski šah Reza Pahlevi se je zagledal v idejo, da bo z moderno oborožitvijo iranskih vojnih sil ustvaril iz zaostalega ljudstva mogočno vojaško silo, ki bo zmogla držati Sovjete v šahu, vzdrževati red na srednje-azijskem prostoru in okoli Perzijskega zaliva. Amerika je njegov načrt odobrila in ga zasula z najboljšim orožjem. Šahova politika pa je bila usodno kratkovidna in napačna ter je pripeljala vkljub vsemu orožju do poloma, ki smo ga doživeli. Orožje se je obrnilo proti Ameriki...

V zadnjem času se vztrajno pojavljajo po časopisu vesti, da bo Amerika priskočila z najmodernejšim orožjem, zlasti v letalstvu, na pomoč Saudski Arabiji. V ozadju se ponavlja argument, da bo vojaško močna Arabija porok ali garant za stabilnost v Perzijskem zalivu zlasti z ozirom na sovjetske poteze na tem delu Azije. Toda orožje dati v roke tako zastarelemu, politično in socialno zaostalemu, nestalnemu, šibkemu režimu, ki pomeni v naši dobi pravcati anahronizem, je resnično zelo tvegana zadeva. Prav bo trikrat premisliti (če je razvoj v Teheranu svet kaj naučil), pri tem pa tudi imeti pred očmi negodovanje Izraela, katerega mu so Saudijci glavni sovražniki. Oboroževanje Izraelske države je druga stvar: ta je pravi ameriški satelit na mednarodnem torišču, ki ob ameriški pomoči stoji, brez nje propade.

Pri razmišljanju o oboroževanju "zaveznikov" stopa očito v ospredje kitajski problem. Tamkaj sta sedaj, po vzpostavitvi normalnih diplomatskih odnosov s komunistično celinsko Kitajsko, v igri dve državni enoti, namreč tudi nacionalistični Taiwan. Slednji je resnični ameriški zaveznik vse od l. 1949, ko se je Šang-Kajšek umaknil na Formozo (sedaj Taiwan) in tam proglasil vladanje nad celotno Kitajsko. Amerika ga je na celi črti vojaško in z orožjem podpirala, da bi se mogel ubraniti pred komunistično zasedbo; a vladanje nad celo Kitajsko je bila pridka ironija.

Obnova nedavnih rednih diplomatskih odnosov med Ameriko in komunistično celinsko vlado na Ki-

Beseda iz naroda...

Pevski zbor Lipa vabi

GENEVA, O. — Pomlad je res najlepši čas v letu. Vsa narava se prebuja, tudi mi v Genevi ne spimo, se pridno pripravljamo na naš pomladni koncert slovenskih narodnih in umetnih pesmi.

Priredili ga bomo v soboto, 9. maja, ob 7h zvečer v Youth Center v istih prostorih kot lansko leto. Kdor se je udeležil našega koncerta, je bil zadovoljen, letos vam pa pripravljamo še večje presenečenje!

Imeli bomo isto godbo, za hrano in pijačo bo dobro poskrbljeno. Torej na veselo svidenje v soboto, 9. maja, zvečer v Genevi!

Clanica

Pomoč ZOD Cleveland verskemu mesečniku Ave Maria

LEMONT, Ill. — Na kratko sem že poročal, da je ZOD v Clevelandu pripravila v nedeljo, 8. marca 1981, kosilo v korist našega mesečnika Ave Maria. Kosilo je bilo servirano v avditoriju pri Sv. Vidu. Zupnik č. g. Jože Božnar je dal v ta namen prostor brezplačno.

Ceprav grem težko zdoma na nedeljo, sem tako uredil, da sem bil za to priliko pri Sv. Vidu. Vedel sem, da bodo v kratkem času servirali kosilo in da bodo nekateri želeli istočasno poravnati naročnino. S seboj sem imel seznam naročnikov v Clevelandu. Tako sem lahko hitro sprejemal in vpisoval naročnino. S tem delom nisem hotel obremenjevati drugih.

S pripravo kosila je bilo združeno veliko dela. Nad 800 kosil so servirali v manj kot treh urah. V soboto in tudi v nedeljo so prodajali tudi krofe. Kosilo je bilo zelo okusno. To je marsikdo omenil, ko sem sprejemal naročnino; pa tudi sam sem ugotovil isto.

V kuhinji, kjer so pripravljali kosilo, sem bil v soboto, 7. marca in sveda tudi v nedeljo po kosilu. Tako sem lahko sam videl, da so v resnici sodelovale članice Oltarnih društev iz vsega Clevelanda. Složno in veselo so delale dolgo ure.

Pri delu sem srečal iste članice, ki prihajajo vsako leto

tajskem je to nenormalno stanje odpravila. A kaj začeti s Taiwanom, ki ga komunisti hočejo zasesti? In kaj začeti s celinsko vlado, ki se sladko prikupuje Ameriki, da bi od nje dobila — če že ne modernega orožja — pa vsaj sodobni tehnološki material? A raje ko to bi videla letala in tanke in drugo tako robo.

Ta položaj spretno izkorišča ameriški industrialec za izdelavo orožja, kjer se največ zasluži. Reagovna vlada ima v smislu kampanjskih izjav sedanjega predsednika odprta ušesa za klice iz Taiwana po dobavi orožja, češ, da je Taiwan star in važen zaveznik, kar je res. Komunisti na celini pa protestirajo. Naklonjenost vlade Taiwanu spretno izrabljata dve ameriški kompaniji za orožje, Northrup in General Dynamics, in tekmujeta, katera bo izdelala boljša vojna letala za Taiwan, in katera bo bolje pritiskala na vlado, da pristane na izdelavo in prodajo Taiwanu.

Tako zabotan je postal problem orožja za Kitajce, te in one, da se je one dni sestala v Arden House, N.Y., skupina izvedencev za Kitajsko in na široko in globoko razpravljala, kako težko vprašanje pravilno reševati v korist ameriških interesov in svetovnega miru. Ugotovili so, da vodilni ameriški vojaški krogi mislijo, da Taiwan ne potrebuje iz obrambnih ozirov ultra modernih letal tipa PX. Problem torej ni vojaški, marveč industrijsko-političen.

Pri takih okoliščinah je gotovo na mestu velika previdnost, kako daleč sme iti kupovanje zaveznitva s prodajo orožja. Obveljati bi morala maksima, naj nas pred takim zaveznitvom obvarje ljubi Bog!

L. P.

boj, marveč tudi s slovensko ameriško preteklostjo, s katero nas seznanja in nam utrjuje zavest, da imamo slovensko ameriško dediščino; torej nismo izkoreninjeni. Naš mesečnik Ave Maria je del te dediščine.

V Clevelandu in tudi v pisnih od drugod sem dobil resne nasvete, da zvišamo naročnino:

Od sedaj naprej je naročnina za Ave Maria v ZDA letno 5 dolarjev, v Kanadi in drugod v inozemstvu po redni pošti 6 dolarjev; Ave Maria Koledar stane 1 dolar.

Pojasnilo

Ko sem bil v nedeljo, 8. marca, v Clevelandu, so mi mnogi svetovali, naj zvišamo naročnino za Ave Maria. Pa tudi od drugod sem dobil nekaj pisem s istim nasvetom. Tudi zadnja leta sem dobival vprašanja, zakaj ne zvišamo naročnine. Leta 1932 je bila letna naročnina za ZDA \$3. Leta 1933 je bila naročnina znižana na \$2.50 in pri tem je ostalo do sedaj.

V 48 letih se je veliko spremenilo, najbolj pa vrednost dolarja. Glavni razlog, da nismo spreminjali naročnin, so bili mnogi stari naročniki. Kakor do sedaj, bomo tudi v bodoče pošiljali mesečnik Ave Maria onim, ki ne morejo plačati celotne naročnine in tudi če ne morejo nič plačati.

Od sedaj naprej je naročnina za Ave Maria v ZDA \$5; za Ave Maria Koledar \$1. Za Kanado in druge države je letna naročnina 6 dolarjev. Poštnina za vsako številko za Kanado je 22 centov. Tudi za ZDA poštnina za magazine vedno raste. Včasih smo plačali za 4000 izvodov samo okoli 10 dolarjev, sedaj plačamo za 2000 izvodov okoli 160 dolarjev. A pri tem ne bo ostalo, poštnina za magazine se bo še zvišala.

Trudimo se, kolikor je mogoče, da bo Ave Maria še izhajala.

P. Fortunat OFM
(Ave Maria, maj 1981)

Ob 93. rojstnem dnevu Jakoba Vrtačnika

CLEVELAND, O. — Zopet je prišel čas, da se hvaležno in dostojno spominjam na strica Jakoba Vrtačnika ob njegovem rojstnem dnevu, ki ga bo slavil v četrtek, 30. aprila. On je prava dolenska korenina, saj je bil rojen v kmečki družini v Jazbinah, fara St. Jurij pod Kumom. Vas je v hribovitem kraju sredi naravne lepote.

Ze pred prvo svetovno vojno je moral Jakob Vrtačnik odslužiti vojaški rok v avstrijski vojski. Ko se je ponovno preoblekel v civilno obleko, je ostal doma le malo časa. Odločil se je, da bo odšel v Ameriko in si tam poiškal primerno službo. Tako je leta 1913 prišel v majhno naselbino Bridgeville, Pa., in našel stalno zaposlitev v rudniku. V tujini je vsak začetek težak, sprejeti moraš tisto delo, ki ga lahko dobiš.

Za Jakoba Vrtačnika je bilo dobro, da je prišel v ZDA tik pred izbruhom prve svetovne vojne. Moral pa je težko do detati, večkrat je pa bil tudi brez dela. Vsi doživljajo so mu služili kot dobra šola za njegovo nadaljnjo življenje.

Našel si je primerno zakonsko sopotnico in lani sta Jakob in Anna Vrtačnik slavila 60-letnico svoje poroke. Pred leti sta obiskala Slovenijo in

Gizella Hozian poroča iz Chicaga...

MAJ - ŠMARNICE IN DUHOVNE VAJE

Bujna pomlad je že nekaj časa tukaj in narava spremeni svoje obličje. Drevje že pušča ali poganja svoje listje in trava zeleni. Po vrtovih in ob hišah rože kažejo svoje nežno cvetje. Cvetiči grmovi nas očarajo s svojo lepoto in vzbujajo pozornost. Vse se upogiba, kot da se klanja svojemu Stvarniku in vstalemu Zveličarju ter mu kaže svojo hvaležnost.

Tudi človeško srce ob vsem tem božjem stvarstvu čuti toploto in pozabi na vsakdanje skrbi, težave in zdi se nam, da tudi bolezen lažje prenašamo v tem pomladanskem času.

Ljubi maj, krasen maj... je pred vrati. Prebujajoča se narava nas vabi. Ravno tako nas vabi Lemont k sv. mašam, k šmarnicam in k slovenskim duhovnim vajam. Tudi vse to je nekaj posebnega, privlačnega in vzpodbudnega. Ob slovenski molitvi in ob krasni Marijini pesmi kipi iz vsakega srca prošnja in zahvala Mariji Pomagaj. Tam se vse rado družijo, priporoča, in v novem upanju zažarijo srca. Celu na obrazih se odraža sreča, veselje in blažena zadovoljnost. Burna življenjska pomlad zasije neprikrita. Kdo se tega ne bi veselil?

Tako smo vsi vabljani k šmarnicam vsako nedeljo v maju ob 2.30 popoldne. Dne 10. maja bodo v Lemontu na poseben način proslavili Materinski dan po šmarnicah. Nastopila bo mladina. Vse bo materam v počast, kar tudi zaslužijo naše dobre, vzorne in ljubeče mamice. Ze zdaj jim kličemo: Bog živi!

Vabljani so možje, žene, fantje in dekleta na slovenske duhovne vaje. Te bodo od dne 22. do 24. maja. Tudi te so nam vedno v velik pouk in v duševno korist. Tisti ki že te leto za letom obiskujemo, se tega že veselimo. Tisti pa, ki do sedaj še tega niste storili, vas priščno vabimo, da se nam pridružite. Pridite! Odrtažite se za par dni od vsakdanjega dela. To je potrebno za dušo in telo. Poskusite, ne bo vam žal. Lepe verske misli od duhovnih vaj vas bodo spremljale skozi leto in čez. Priglasite se sedaj. Samo pokličite ali pa pišite v Lemont in si mesto rezervirajte. Če prevoza nimate, pokličite spodaj podpisano in našli bomo izhod za vas.

Vsi poznamo lepi Lemont. Vemo tudi, da ni nikoli lepši kot v cvetočem maju. Zato vsi prijatelji Lemonta od blizu in od daleč, če vam je le mogoče, obiskujte Lemont v maju in skozi leto. Na svidenje!

V DRUŽBI...

Pred kratkim je naneslo, da smo se v družbi dotaknili kolone "Mali Gospodar". Mož srednjih let je rekel: "Redko kdaj berem ta časopis. Pogledam novice in par stvari. Sportne tekme me ne zanimajo in tudi časa nimam za nje. "Mali Gospodar" mi je pa že

sta bila lepo sprejeta od sorodnikov v domači vasi.

Jaz sem nečak Jakoba Vrtačnika. Želim mu vse najboljše k njegovemu rojstnemu dnevu, da bi ga srečno in zadovoljno preživel v krogu svoje družine. Želim tudi, da bi še dolgo živel med nami in da bi dočakal stoletnico svojega rojstva. Tej želji se pridružujejo vsi njegovi sorodniki, prijatelji in znanci, razkropljeni po celem svetu. Dragi stric, Bog Vas živi!

Jože Vrtačnik

prinesel par važnih odgovorov pri cepljenju dreves in tudi pri čebelicah sem se ustavil. Ta kolona je zanimiva in poučna."

Zena je pa pridjala: "Res! Vrtnarstvo, sadjereja, čebelice in drugo pripada možem. Kar črpajte iz tega znanost in dobre ideje. Jaz bi pa rada videla, da bi se nekdo oglašil in nekaj napisal za gospodinjstvo. V domovini smo imeli Gospodinske tečaje tudi na kmetih. Veliko deklet in mladih žen se je tega udeleževalo. Prihajale smo od daleč iz vseh vasi. Tisočkrat sem že zdihovala, zakaj nekaj takega nimamo tukaj. Sedaj pa v tej draginji bi pa še posebej takšna šola ali vsaj branje lahko bilo mnogim v veliko prid.

Gospodinski tečaj je kril, vse kar žena v življenju rabi in kar se tiče gospodinje in domačih opravil. Za ta posel je takrat občni zbor najel eno gostilno za tri mesece. Izvežbane učiteljice za to so prišle iz Maribora in iz drugih mest. Te so že ob začetku postavile po stenah razne napise. Nekaterih teh ne bom nikoli pozabila in so mi skozi življenje bili v velik prid. V spominu sta mi najbolj ostala sledeče pregovora. 1) Dekleta! Čas je zlato. Kar danes zamudite, nikoli več ne pridobite. 2) Čas je kakor denar. Moramo ga investirati, ne zapravljati.

Ne te vzpodbudne in poučne napise smo takrat pogosto obračale oči. In v srce so nam ostali mnogim zapisani. Tudi posluževala smo se jih že takrat. Iz naše vasi nas je bilo pet učenk. Imele smo skoraj eno uro za hodit peš. Za študirat je bilo precej. Pa smo se že v začetku odločile, da te dragocene ure ne bomo kar tako preklepetale in zapravile. Zato nismo šle nikoli skupaj. Na ta način se nismo motile. Brale smo in smo se učile. Doma na kmetih nas je pa itak vedno čakalo veliko dela.

Gospodinski tečaji so v tistih letih veliko pripomogli. Izvežbali so mlade žene in dekleta. Pa to ni bilo samo za kuhanje. V to je spadalo vse, kar mora žena vedeti, če hoče, da bo njena hiša in družina lepo uspevala. V to je spadala hrana, red, snaga, varčevanje, cene, pranje, šivanje, pa še serviranje, likanje, popraviljanje, in pravilna nega dojenčka, ročna dela, živinoreja in celo zemlja je prišla v poštev. Vsaka učenka je prišla do vsake točke. To je morala izvesti in pokazati.

Na to so prišli razni predavatelji iz mest. To so bili zdravniki, učitelji, duhovniki, celo sodniki in živinodravniki. Vse smo morale dokazati, kar smo se naučile. Nazadnje pa krasna razstava naših del in pa zaslužene diplome.

Tudi tukaj imamo mnogo pridnih žen in učiteljic. Morajo tudi katera iz tistih vrst. Kako lepo bi bilo, če bi se nekaj povedalo tudi o gospodinjstvu. Prosimo, da se oglašite. Nasveti pridne žene bi nam lahko bili še mnogim v veliko korist. Prosimo za to in vemo, da bo zelo dobrodošlo vsako, poročilo iz gospodinjskega sveta.

VSE MATERE PRISRČNO
POZDRAVLJENE! In Bog
Vas živi!

Zrtvujmo se za svoj tisk,
ohranimo naš slovenski
list Ameriško Domovino!

V SLOVO IN ZADNJI POZDRAV
PRESEDNIKU
SLOVENSKE PRISTAVE

^v
JOŽE LEBEN

Družini naše sožalje

Kar mi je bilo odvzeto v rojstni domovini sem vzljubil
toliko močnejše v novi domovini:
Lepota narave Slovenske pristave.
Jože Leben

Upravni odbor
Slovenske pristave

1. pod-pred.: Edi Veider
2. pod-pred.: Lojze Mohar
Blagajničarka: Marija Lunder
Zapisnikar: Filip Oreh
Tajnik: Miro Erdani

Nadzorni odbor:
John Hočevar ml.
Branko Pfeifer
Mate Resman

Razsodišče:
Ivan Brlec
Tone Lavriša ml.
Frank Urankar

Odborniki:
Jože Bojc
Jože Cah
Viktor Domines
Lawrence Frank
Ivan Hočevar
Janez Hočevar ml.
Frank Kastigar
Jože Kokalj
Tone Komolec
Frank Kogovšek
Andrej Kozjek
Mirko Kristanc
Jože Leben ml.
Tomaž Lobe
Lojze Lončar
Sofija Mazi
Stane Mrva ml.
Lojze Petelin ml.
Lojze Petrič
Stanley Rožič
Rudi Špehar
Tone Štepec
Tone Svigelj
Jože Urankar
Tomaž Žnidaršič

Zastopniki Slovenskih šol:
SOLA SV. VIDA —
Vidko Slemc
Stane Mrva ml.
SOLA MARIJE VNEBOVZETE
Ivan Tome

KOLEDAR

društvenih prireditev

MAJ

8. — Podružnica št. 50 Slovenske ženske zveze priredi kartno zabavo v korist Slovenskega doma za ostarele na Neff Rd. Prireditel bo v Knuth centru na Briardale Rd. v Euclidu.

9. — Pevsko društvo "Lipa", Geneva, Ohio priredi koncert v dvorani Youth Civic Center na West Main v Genavi in sicer ob 7. zvečer. Po sporedu igrajo člani Maple Hts. Button Box Club.

10. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Materinsko proslavo v farni dvorani. Pričetek ob 3. uri popoldne.

15. — Letna seja Slovenskega doma za ostarele na Neff Rd. v Slovenskem društvenem domu na Waterloo Rd. Začetek ob 7. zvečer.

16. — Pevski zbor Korotan priredi svoj pomladanski koncert in ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Po koncertu igra Alpski sekstet.

17. — Cerkveni pevski zbor Marije Brezmadežne iz New Toronta, Ont. priredi koncert Marijinih pesmi v cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Začetek ob 3. pop.

17. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Materinski dan v Triglavskem parku.

24. — Društvo SPB Cleveland obhaja Slovenski spominski dan za žrtve vojne in revolucije s sv. mašo pri Lurški votlini na Providence Hts., Chardon Road ob 11.30 dopoldne.

25. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Spominski dan v Triglavskem parku.

30. Slovenska šola pri Sv. Vidu ponovi spevoigro Kresniček v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek ob 7.30 zvečer.

31. — Otvoritev Slovenske pristave.

JUNIJ

14. — Tabor DSPB Cleveland poda svojo spominsko proslavo pri spominski kapelici na Orlovem vrhu na Slovenski pristavi.

20. — Pevski zbor Korotan priredi večerjo in ples na Slovenski pristavi.

21. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi prvi piknik leta v Triglavskem parku, ki bo združen s proslavo 20-letnice parka Triglava.

28. — Misijonska Znamkarska Akcija ima vsakoletni piknik v prid vsem slovenskim misijonarjem, na Slovenski pristavi.

JULIJ

4. in 5. — Slovenski folklorni inštitut priredi prvi Slovenski folklorni festival v Ameriki in sicer na Slovenski pristavi.

19. — Slovensko-ameriški Primorski klub priredi piknik na lovski farmi.

26. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi misijonski piknik v Triglavskem parku.

26. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

16. — Slovenska šola pri Sv. Vidu ima svoj vsakoletni piknik na Slovenski pristavi.

16. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi svoj drugi piknik v Triglavskem parku.

SEPTEMBER

12. — Pevski zbor Fantje na vasi priredi vsakoletni koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Gostovali bodo Fantje na vasi iz Toronta. Začetek ob 7.30 zvečer.

20. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi obed v farni dvorani pri Sv. Vidu.

20. — Podr. št. 47 Slovenske ženske zveze praznuje 50-letnico svojega obstoja s sv. mašo ob 11.30 dopoldne pri Sv. Lovrencu. Po maši bo kosilo v Slovenskem domu na Stanley Ave. na Maple Hts.

20. — Vinska trgateg v Slovenski pristavi.

27. — Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

27. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Vinsko trgateg v Triglavskem parku.

OKTOBER

3. — Slovenska folklorna skupina KRES priredi program slovenskih plesov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

11. — Podružnica št. 50 Slovenske ženske zveze priredi večerjo in ples ob 50. obletnici svojega obstoja. Prireditel bo v SDD na Recher Ave. in se bo začela ob 4. pop.

17. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj jesenski Družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

18. — Občni zbor Slovenske pristave.

24. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

NOVEMBER

7. — Štajerski klub priredi vsakoletno veselo martinovanje v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek ob 7. zvečer. Igrajo Veseli Slovenci.

8. — Slovenski mladinski zbor Kr. 2 SNPJ priredi večerjo in ples v SDD na Recher Ave.

14. — Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje v Slovenskem domu na St. Clair Ave. Za ples igra John Hutar orkester.

14. — Pevski zbor Jadran priredi svojo vsakoletno jesensko večerjo s koncertom in plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

15. — Slovenian National Art Guild priredi razstavo raznih umetnin v Slovenskem

Poučna knjiga o pomembnosti bratskih organizacij

Pred kratkim je izšla zelo zanimiva in pomembna knjiga "FRATERNAL ORGANIZATIONS". Knjigo je spisal Alvin J. Smith, profesor sociologije na Concordia Theological Seminary, Fort Wayne, Ind. Pri urejevanju in izbiri materiala mu je z nasveti pomagal Nicholas Babchuk, profesor sociologije na University of Nebraska, Lincoln. Izdajatelj knjige je ob napovedi izida knjige zapisal:

Nobena druga država na svetu se ne more primerjati z ZDA in Kanado v pogledu števila in raznolikosti bratskih organizacij, ki delujejo v teh državah. Milijoni ljudi vseh starosti — znatna večina prebivalstva v obeh državah — je včlanjena vsaj v eno bratsko ali sestrsko organizacijo. Mnogi so celo včlanjeni v več bratskih organizacijah. Te organizacije nudijo posameznikom občutek domačnosti med svojimi, možnost osebnega uveljavljanja in v mnogih slučajih tudi priložnost kaj dobrega storiti za svojega bližnjega. Bratske organizacije, ki posvečajo svoje delovanje tudi v dobrobit skupnosti, koristijo ne samo svojem članstvu, marveč tudi skupnosti, — kar je baš nasprotno v primeri z organizacijami ljudi, ki se povezujejo v razdiralne namene.

Nobena študija socialne strukture ZDA ne more prezeti vpliva bratskih organizacij v ZDA in Kanadi. Ta čudovita zbirka podatkov v tej knjigi izpolnjuje to vrzel. V tej knjigi so navedeni poučni, zgodovinski in sociološki podatki vsake večje bratske organizacije, ki še sedaj delujejo v ZDA in Kanadi. Navedene so tudi bratske organizacije, ki so že prenehale delovati, vendar so v svojem času vršile važno vlogo v družbenem življenju skupnosti, v katerih so delovale.

Po obširnem uvodu, v katerem so obrazložene značilnosti in spremembe v načinu poslovanja gotovih bratskih organizacij, so potem po alfabetskem redu navedene vse bratske organizacije s kratkim zgodovinskim opisom, datumi ustanovitve in imeni ustanoviteljev.

Izdajatelj te knjige Mr. Schmidt v knjigi zapiše, da se Združene države Amerike po pravici imenujejo dežela združenj. Med leti 1879 - 1880 so v Ameriki rastle bratske organizacije kot gobe po dežju. Leta 1927 je bilo v Ameriki okrog 800 različnih bratskih organizacij. Več kot polovica takratnega prebivalstva ZDA je bila včlanjena v bratskih organizacijah.

Posamezne organizacije se niso direktno vmešavale v politično udejstvovanje, predvsem so se zanimale za zakonodaje, ki so se tikale regulacij bratskega zavarovanja in

društvenem domu na Recher Ave. v Euclidu.

29. — Ženski pevski zbor "Dawn" Slovenske ženske zveze priredi koncert ob 4. pop. v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

JANUAR

23. — Odbor Slovenske pristave priredi svojo tradicionalno "Pristavsko noč" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

MAREC

13. — Slovensko-ameriški Primorski klub priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Igral bo Alpski sekstet.

poslovanja bratskih organizacij, kar pa je vršil za vse enotno Kongres Ameriških Bratskih Organizacij. So pa bratske organizacije podpirale svoje člane, ki so pri volitvah kandidirali za gotova predstavniška mesta.

Mr. Schmidt v knjigi tudi poudarja, da bratske organizacije v splošnem niso bile deležne dovolj priznanja za njih doprinos ekonomskemu, demokratskemu, kulturnemu in verskemu življenju v ZDA, za kar danes ves svet zavida to deželo, saj imamo tukaj še vedno največ svobode in najvišji življenjski standard na vsem svetu.

ANDREJ KOBAL:

SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE

Čeprav iz Strane, sem nekoč uspel, kar sem smatral za veliko srečo z dekanom. Bil je pouk o človeških čednostih ali krepostih, pa je red razreda, da bo dal groš tistemu, ki mu na tiho pove, katera čednost je od vseh čednosti najbolj važna za človeka.

Več rok dečkov in deklic se je dvignilo. Drug z drugim smo šli k njemu in vsak mu je pošepetal na uho. Z ustnicami prav na dekanovem ušesu sem mu tiho dejal: "Požnost."

Malo sem se tresel, ker sem se zavedal, da lažem samo zato, ker sem hotel groš. Lažje bi mi bilo reči Možnost ali Moč, kot je pozneje dekan rekel, da je večina dečkov in deklic tako izrekla, ali pa celo Lepota, kot so mu deklice zašepetale.

"Ponosen sem na tega Stranana," me je potrepal na obe rameni in me obrnil proti razredu. "Tudi v Strani morajo biti nekateri pobožni ljudje. Ta je edini v celem razredu, ki je pravilno uganil, ker ve, da je požnost najlepša človeška čednost."

Se več je imel povedati v pohvalo. Pa me ni bilo nič sram. Groš sem z roko stiskal v žepu, saj to je bil moj prvi groš. Bratje in sestre doma kar verjeti niso mogli, da mi je dekan — kar Knaus so ga imenovali — dal groš. Vsi so bili v sokolskem naraščanju in se jim je čudno zdelo, da bi obdaroval Stranana.

Brat Franc je bil le dve leti starejši od mene. On se za šolo ni brigal, bil pa je priden učenec v nadaljevalnem tečaju in tako rekoč neplačan pomočnik v šolskem sadovnjaku ter gojilnici za pogozdovanje. Sestra Marička, marljiva učenka, je po končani šoli postala vajenka za šiviljo. Sestra Tereza, ki je bila kakor Franc dosledno pridna v šoli, je bila doma pridna in sposobna za vse, kar se pač zahteva od mladega kmečkega dekleta.

Starejši brat Valentin, potrjen za vojaško službo, jo je naskrivaj pobrisal v Italijo in opisovanje razmer med brati in sestrami v preprostem, skoroda siromašnem kmečkem domu ne more biti kaj prida zanimivo. Vendar odnošaje omenjam na kratko, saj še po tlikih letih izkušnje po svetu sodim, da mi je dom pri vsej revščini dal najboljše podlago za življenje. Ne le da so me vsi v družini radi imeli, kot najmlajši sem bil njih ljubljene. Ne spominim se v družini nobenega prepira, šibe pri nas ni bilo

Knjiga bo ameriški javnosti pripomogla do boljše poznanja pozitivne vloge bratskih organizacij v prejšnjem stoletju do sedanjega časa. Sedanjim aktivnim članom bratskih organizacij pa vzbudila prijetno zavest, da so tudi oni del te mogočne skupnosti večmilijonskega članstva bratskih organizacij v ZDA.

Trdo vezana knjiga "FRATERNAL ORGANIZATIONS" ima 410 strani in stane \$35. Naročiti se more pri Greenwood Press, 88 Post Road West, Westport, Conn. 06881.

Jože Melaher

in tudi grde besede ne. Pravila moje preproste matere se še dobro spomnim: Če nimaš dobre besede, molči!

To pravilo je veljalo in ostalo. Ne od bratov ne od sestr nisem nikoli slišal žal besede. Razkropljeni po svetu "s trebuhom za kruhom", kot je bila že toliko pokolenj usoda za dober del slovenskega ljudstva, smo si vsi redno dopisovali ali hodili na obiske. Bratska in sestrka ljubezen nas je vezala kot nekašen blagoslov in bili smo si vedno blizu vzlic ogromnim razdaljam.

Brat Valentin, sprva premogar z očetom v Pennsylvaniji, je šel v državo Montano, kjer si je kupil farmo za pridelovanje pšenice. Ko mu je žena umrla in je vse prodal, se je preselil v državo Illinois in v bližini mojega majhnega posestva odprl trgovino. S svojo pridnostjo in razumnostjo je izredno lepo uspel.

Toliko smisla je imel za umno vrtnarstvo, da je nekoč prejel nagrado kot lastnik najlepšega vrta v okolici Chicaga. Zgradil in prodal je več hiš. Po drugi svetovni vojni, ko je dal premoženje starejšemu sinu Valentinu (mlajši sin Frank je kot oficir pilot padel v vojni na Pacifiku), je pa v Floridi razvil dom za turiste.

Čeprav komaj pismen, je bil umen in podjeten ter zelo priljubljen med slovenskimi rojaki in Amerikanci. Tisočera množica je prišla k pogrebu v kraju Clarendon Hills blizu Chicaga, ko je vlada poslala truplo njegovega sina. Valentinov vnuk, istega imena, se je proslavil, čeprav star šele trideset let, kot profesor organske kemije na Texas univerzi.

Sestra Tereza je šla v Ameriko pred prvo svetovno vojno. V Montani je vzel za moža nekega Šveda, ki se je pisal Larsen. Mladi mož je imel veliko farmo in je bil podjeten človek, samo pil ga je prerad. Ko se jima je rodil sin, se je od veselja tako napil, da so ga v treh dneh po rojstvu otroka pokopali. Sama z velikim posestvom in sinčkom se je Tereza kmalu spet poročila. Dobila je nekega Ličana po imenu Stefanič. Kakor Valentin je tudi ona dočakala osemdeset let. Umrila je v Montani.

Sestre France je zmanjkalo med drugo svetovno vojno. Vzroka smrti ne vem, mogoče od pomanjkanja hrane, zaradi katerega so zlasti mestni ljudje v Avstriji hudo trpeli, mo-

goče od bomb. Tudi njen sin Vencelj, tedaj pri vojakihi, ni vedel. On je umrl lani v Welssu na Gornjem Avstrijskem. Sestra Marička se je omožila z Martinom Kacinom od stare Oglarjeve hiše v Cerknem. Njih dom so nemške bombe popolnoma porušile. Po vojski se je preselila v Ameriko k sinovi družini v Westmontu, Illinois.

Brat Franc je postal "grunta korenina", kot so včasih dejali. Ostal je kmet in vse življenje prilično dobro uspeval, pa so Nemci tudi naš rodni dom z bombami požgali. Franc, priden in delaven, ga je postavil na novo in mnogo dodal. Našolan je vendar s ponosom ohranil tradicije Hramšarjevih.

otod v Ameriko. Otroci smo vedeli samo, da je šel v Gorico k sestri Franci, predno se javi za vojaštvo; le materi je bil znan njegov namen. Jaz sem bil tedaj šele šest let star.

Najstarejša sestra Franca se je omožila z nekim Ludvikom Auracherjem z Gornje Avstrijske, ki je bil tedaj vodilni strugar pri železnici v Gorici. Od sedmih otrok je samo sestra Marjanca umrla v zgodnji mladosti.

Očeta sem v resnici poznal le površno. Do desetega leta, ko se je vrnil iz Amerike, kamor je odšel tri mesece po mojem rojstvu, ga sploh nisem videl. Kmalu po njegovem povratku domov so me poslali v Gorico, tako da sem bil doma samo o počitnicah.

Od izbruha vojne do leta 1917 sem bil doma večinoma le sam z materjo, ker je oče

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED PRE-

V BLAG SPOMIN

SEDEMNAJSTE OBLETNICE
SMRTI MOJEGA
NEPOZABNEGA SOPROGA,
OČETA STAREGA IN
PRASTAREGA OČETA

EGIDIJA KLEMENČIČ

ki nas je zapustil —
27. aprila 1964. leta

Pomni človek, da povsod
ti preti ta smrtni pot.
Mili Jezus Ti mu daj
milost svojo, sveti raj.

Zalujoci:

ROSE — soproga
EDWARD in WALTER sinova
MARY in KATHLEEN — snahi
VNUKI in VNUKINJE
PRAVNUKI in PRAVNUKINJE
Cleveland, O., 27. aprila 1981.

(50,52)

V NAJEM
3 sobe in kopalnica. Nič otrok. Nič živali. Prosser Ave. — 881-0955.

(50,51)

FOR RENT
Euclid, 1 bedroom apt. up; quiet mature person or couple. Heat & garage included. \$195 a month. 531-8263 after 6 p.m.

(50,52)

HOUSE FOR SALE
Euclid, off Lake Shore — 3 bedroom single. Double attached garage; ideal location near everything. Excellent condition.

(49-52)

HOUSE FOR SALE
Euclid, off Lake Shore — 3 bedroom single. Double attached garage; ideal location near everything. Excellent condition.

(49-52)

HOUSE FOR SALE
Euclid, off Lake Shore — 3 bedroom single. Double attached garage; ideal location near everything. Excellent condition.

(49-52)

HOUSE FOR SALE
Euclid, off Lake Shore — 3 bedroom single. Double attached garage; ideal location near everything. Excellent condition.

(49-52)

tudi tedaj živel večinoma proč od doma zaradi premoženja del z graditvami za avstrijsko armado. Če bi vse mesece in tedne njegove in moje odsotnosti od doma sešel, bi ne bilo vsega eno leto življenja z očetom pod domačo streho.

(Dalje)

MALI OGLASI

\$33,500 Aluminum sided, 3 bedrooms, dining room, Central air, new carpeting.

Euclid attractive bungalow, 2 bedrooms up & 2 bedrooms down, immaculate. Excellent location, under \$50,000.

Lake Shore Blvd.

Aluminum Bungalow, 3 bedrooms, full basement, like new.

Off E. 185 St.

10% interest. Monthly payments, \$509 per month. \$6,000 down.

Euclid Brick Double

18 years old, terrific location.

Beverage Store

Doing excellent business — with house with 4 bedrooms.

George Knaus Real Estate, Inc.
819 E. 185 St.
481-9300

FOR RENT

5 rooms down with bath. Furnace. Newly decorated. Near St. Vitus parish. Ideal for adults. Call 881-7122.

(48-52)

4-Bedroom

"EDEN-ROC" — SPLIT
2½ car detached garage. EASTLAKE - SURFSIDE — BY OWNER — \$71,900. Telephone 255-8022, 946-7100.

(48-56)

HOUSE FOR SALE

Richmond Hts.
3 bedroom brick ranch. Full basement. Family room. \$85,000. — Call 382-2403.

(49-51)

HOUSE FOR SALE

Euclid, off Lake Shore — 3 bedroom single. Double attached garage; ideal location near everything. Excellent condition.

(49-52)

FOR RENT

3 rooms with bath, down, close to St. Clair on E. 68 St. Call 731-7443 after 5 p.m. Mon. thru Fri. Anytime on Sat. or Sun.

(50-51)

FOR RENT

Euclid, 1 bedroom apt. up; quiet mature person or couple. Heat & garage included. \$195 a month. 531-8263 after 6 p.m.

(50,52)

V NAJEM

3 sobe in kopalnica. Nič otrok. Nič živali. Prosser Ave. — 881-0955.

(50,51)

TONY KRISTAVNIK

PAINTING AND DECORATING

Telephone 831-6430

Pomlad je tu! Najboljši čas za barvanje vaših hiš! Preglejte vaše domove in pokličite nas za brezplačen proračun. Smo strokovnjaki! Sanitas in papiranje. Nameščamo nove žlebove in aluminij siding.